

ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ ΣΤΟΥΑΝ ΧΡΙΣΤΟΦ

Ο ΠΡΩΤΟΣ ΜΟΥ ΕΡΩΤΑΣ

(Ο πυργαστής του διηγήματος αυτού Χοήστωφ γεννήθηκε το 1898, σ' ένα μικρό χωριό της Μακεδονίας από γονείς Βουλγάρους. Σέ ηλικία 13 ετών, κατά το 1911, μετανάστευσε στην 'Αμερική για να βρή εργασία, κι' επί τέσσαρα χρόνια εργάστηκε—στο Μίντλ Ουέστ—σε σιδηροδρομικές γραμμές, σε εργοστάσια 'Αλ., ως άλλος εργάτης. Αργότερα με τις λίγες οικονομίες του κι' εργαζόμενος τις νυχτερινές ώρες, κατορθώσασε να σπουδάσει στο Πανεπιστήμιο του Βαλπαράϊζο. Τώρα είναι πρώτος γραμματέας στο Βουλγαρικό Γενικό Προξενείο του Σικάγου).

I

Ο πατέρας μου, σκούπισε το στόμα του με τη χοντρή πολύχρωμη πετσέτα, και τίναξε τα φίχουλα του ψωμιού απ' τα μακρὰ γκριζα μουστάκια του. Ύστερα, άρχισε να ρουφάει πάλι τη σούπα του, δουλήςτος και κατσουφιασμένος.

Η μητέρα μου, βουβή και κυττώντας δόλφια μπροστά της, μασούσε το ψωμί της σιγά—σιγά... Κι' εγώ, σκεφτός, ρουφούσα μηχανικά τις κουταλιές της σούπας μου, και δάγκανα πότε—πότε μεγάλες, μπουκιές, απ' τη χονδρή φέτα του ψωμιού, που κρατούσα στο χέρι μου...

Οι γονείς μου δεν άλλαζαν καθόλου κουβέντα, έντοματάξω. Από αυτό συμπερανα, ότι είχαν πάλι ξαναμαλλώσει μεταξύ τους κι' ότι ήμουν κι' άλλας—εγώ ο ίδιος—ή σφορμή του μαλλώματός των...

Αυτό, με ισοδύνασε περισσότερο... Μασούοντας άνορεχτα, κύτταξα σαν άφηρημένος τις παιχιδιαιρικές φλόγες της φωτιάς του τζακιού... Και σε μία στιγμή, ήμητέ α μου γυρίζοντας το κεφάλι της σε μένα, μου είπε έπιταχτικά: — Παδί μου Ράνταν, άποψε θα πιάς να κοιμηθής στο σπίτι της Βάννας !... "Ακουσες ;... Ναι !... Ναι !... Και μη με κυττάς έτσι, σαν να είσαι χαζοπούλι !... Με παρακαλεσε γι' αυτό και θα θυμώσω αν δεν πιάς !

"Εκθαμβος εγώ, εξακολουθούσα να την κυττάζω βουβός... Ο πατέρας μου τότε άδειάζοντας μονορούφι μία μεγάλη κανάτα κρασιού, πλατάγισε με ήδονη τη γλώσσα του στον ούραναίο, σκούπισε τα μουστάκια α του, κι' είπε στη μητέρα μου :

— Για ποιά λόγο στέλνεις τον Ράνταν, στο σπίτι της Βάννας ;... Δεν μπορεί τάχα να της κρατήση συντροφιά, τη νύχτα, καμμία γειτονοπούλα της ;

Μά ή μητέρα μου έκανε πώς δεν άκουσε την αντίρρηση ατή του άντρα της και ξανάσκυψε στη σούπα της άμλητη...

II

Η Βάννα ήταν ή νεόνοση ούζυγος του ξαδέρφου μου Τοντάρ. Δύσκολος στην έκλογή της γυναικάς του ο Τοντάρ, μήνες έψαχνε να την πετύχη ώσορη όπως την ήθελε. Οι προξενιάδες του, γύ-

ριζαν καβάλλα όλα τα γύρω χωριά, μ' ένα «φλάμπουρο» έπι κεφαλής της παρέας τους και με κόκκινα μαντήλια στο λαιμό τους ψύχοντας για νύφη...

Και τέλος, σ' ένα χωριό της Στρώμνιτσας, βρήκαν για κατάλληλη τη Βάννα, μία πεντάωρη χωριστοπούλα, με στήθα πέρδικας, και με μάγουλα κόκκινα σαν ώριμο μήλο !...

Με καραμούζες, με πίπιζες και με νταούλια, πέρασαν το μεγάλο ποτάμι του Βαρδάρη (Άξιού), και την κουβάλησαν στο χωριό μου. Ο Τοντάρ κατευχαριστημένος, καβαλλήεφε μαζί μου 'άλλα παλληκάρια του χωριού—κι' εγώ, σαν ξαδέρφος τρυμαστό τους—και βγήκαμε να ύποδεχτούμε, πυροβολώντας, τη νύφη και το συμπεθερίο...

Στην αύλη του σπιτιού του Τοντάρ, ή μητέρα του φίλησε τη νύφη, έβλε το χέρι της στο χέρι του γαμπρού, και της σήκωσε το πέπλο. Σκυφή ή νύφη τότε, φίλησε το χέρι της πεθεράς της, και σήκωσε ύστερα το κεφάλι της για να την καμαρώση καλύτερα ο γαμπρός και μέλλον ούζυγος της...

Τότε είδα κι' εγώ τη Βάννα, για πρώτη φορά, στο πρόσωπο !

Και τότε... έννοιωσα κάτι το παράξενο, να δαγκάνη την καρδιά μου !

"Ω, δεν είχα ξαναδής τότε, πιά ώσορη κοπέλλα απ' τη Βάννα !... Ν'υμένη με το γραφικό κουτσούμι του χωριού της, καταστύλιστη με φλουριά χρυσά και μ' άσημοκαπνισμένες άλυσσίδες, στεκίταν καταμεσής στην αύλη άχινόβολη, λυγρή, χαμογελαστή, εύτυχισμένη...

III

Η μέρες που άκολούθησαν, ήσαν μέρες πανηγυριού για όλο το χωριό. Οι γάμοι του Τοντάρ και της Βάννας γιορτάστηκαν με κέφι ανεξάντλητο, κι' όλες ή κοπέλλες κι' όλα τα παλληκάρια έλαβαν μέρος στις προετοιμασίες, στα στεφανώματα κι' ύστερα στο γλέντι...

Μοναχα εγώ άπόφευγα, ποιμένος δίχως να ξέρω το γιατί, όλες αυτές τις χαρμόσυνες φασαρίες. Έμένα διαρκώς κλε μένος στο σπίτι μου, και το μυαλό μου δεν ξεκόλλαγε απ' τη Βάννα !

Ώστόσο, αν και κλεισμένος μέσα, δεν έχασα καμμία λεπτομέρεια απ' τις γαμήλιες τελετές : Ο ξεχωριστός κάθε φορά «χαβός» της πίπιζας και των νταουλιών, με πληροφορούσε πότε έντυναν το γαμπρό και τη νύφη, πότε τους άλλαζε ο παππάς τα στέφανα, και τι ώρα άκριβώς έτρωγαν το ψωμί και άλάτι, στο σπίτι του γαμπρού, οι δυο αυτοί νεόνοσοι...

Σε μία στιγμή, κι' εκεί που στήλωνα τ' ατίά μου και παρακολουθούσα έναν γοργό ρυθμό των νταουλιών—ώ, χόρευαν τώρα ή νύφη κι' ο γαμπρός τον πρώτο γαμήλιο χορό τους !— ή πόρτα του δωματίου μου χτύπησε δυνατά. Έτρεξα να ξεκλειδώσω, κι' είδα μπροστά μου τη μητέρα μου άνησχη :

— Τι κάθεσαι κλεισμένος μέσα ; με ρώτησε. Εί-

Η ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ ΤΟΥ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ»

ΤΥΠΟΙ ΚΑΙ ΚΑΚΕΚΤΥΠΟΙ

Ο κ. Κρηθαίος.

(Σκίτσο του κ. Σοφ. Αντωνιάδη)